

2025-10-20

Till

detaljplanering@norrkoping.se

Synpunkter på granskningshandlingarna för detaljplan Strömbrytaren 12 och del av Strömbrytaren 11, Himmelstalund

SPN 2025/0551

Vi vill att detaljplanen arbetas om så att bostadsmiljön blir socialt fungerande och att ekosystemtjänster uppfylls.

Vi har yttrat oss vid samrådet för planprogrammet augusti 2020 och samrådet för aktuell detaljplan februari 2024.

Vi har framför allt påtalat att hushöjderna är för höga och bostadsgårdarna för trånga för det antal människor som ska bo där.

I detaljplanen som nu är ute på granskning konstaterar vi att hushöjderna fortfarande är för höga. Nio till tio våningar planeras i kvarteren närmast Finspångsvägen. Bostadshus bör inte vara högre än 5 våningar om social kontakt ska kunna ske ner till bostadsgården. Se boken Städer för människor, Gehl, Jan (2019) sid 50-51.

Social hållbarhet är mycket viktigt att bygga in i staden om stadsutvecklingen ska bli hållbar.

Bostadsgårdarna behöver också vara tillräckligt stora och lämpligt utformade så att utevistelse fungerar för de boende och den sociala sammanhållningen utvecklas. Fungerande bostadsgårdar innebär även att området blir tryggt.

Bostadsgårdarna i planen är alltför små, och i kvarteren närmast Lundatorpsvägen obefintliga. I Plan- och bygglagen 8 kap 9 § anges att det på bostadstomten ska finnas tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och utevistelse. Om det inte finns plats för både friyta och parkering ska i första hand friyta ordnas.

När det visade sig att miljonprogrammets utemiljöer inte fungerade socialt infördes bindande normer i Svensk Byggnorm. Närmast entrén anlades entréområden på minst 200 kvadratmeter och för högst 30 lägenheter. Entréområdet skulle vara väl solbelyst och inrymma småbarnslekplats och uteplats för vuxnas samvaro. Entréområdena är mycket viktiga för att social gemenskap ska kunna utvecklas. Dessutom anlades så kallade närområden inom 150 m från entréerna till bostadshusen. Ytan var 1 500 – 2 000 kvadratmeter för högst 150 familjelägenheter. Närområdet används för de äldre barnens kvarterslekplats och för allas gemensamma utevistelse inom kvarteret. Entréområde och närområde kan benämnas som

”halvprivat revir” och ”halvoffentligt revir”. ”Privat revir” är den egna balkongen eller uteplatsen. ”Offentligt revir” är gator, torg, parker och naturområden.

Naturskyddsföreningen anser att entréområden och närområden enligt Svensk byggnorm behöver byggas inom kvartersmark av sociala skäl och för att ge förutsättningar till en grön miljö som uppfyller en mängd ekosystemtjänster. De allmänna parkytorna och närliggande natur är till för alla och kan inte ersätta tomtmarkens funktioner. Enligt våra beräkningar har bostadsgårdarna i detaljplanen för Strömbrytaren 12 och del av Strömbrytaren 11 endast en fjärdedel till en tredjedel av den yta som behövs för en fungerande bostadsmiljö enligt Svensk byggnorm.

Fyra av bostadsgårdarna tillåts att de byggs på bjälklag. Det försämrar möjlighet till växtlighet och att absorbera regnvatten. Träd och grönska betyder mycket för boendemiljön idag när temperaturen är och blir högre.

På de överbyggda gårdarna tillåts även utkragande balkonger, burspråk, loftgångar och skärmtak, förutom komplementbyggnader och parkeringar för funktionsvarierade.

Naturskyddsföreningen anser att parkeringar för funktionsvarierade lämpligen ordnas nära entréer utanför bostadsgårdarna.

Lotta Lanne, Plangruppen
lotta@lanne.se tel 070-315 62 39

Stefan Arrelid, ordförande
stefan.arrelid@gmail.com tel 072-728 20 75

Information om Naturskyddsföreningen: www.norrkoping.naturskyddsforeningen.se
Postmottagare: Stefan Arrelid, Fjärdingstad Hestadback, 61029 Vikbolandet